

Romania produce de zece ori mai multi teologi decat in 1989

Autor: [Dolores Benezic](#)

Romania are peste 17.000 de preoti si aproape 20.000 de angajati neclericali (tarcovnici, lumanarese), care au primit in 2008 salarii de la stat in valoare de aproximativ 50 de milioane de euro, iar anul acesta suma aproape s-a dublat.



Sursa: Rompres

În facultatile de teologie din toata tara îsi asteapta, an de an, rândul la o parohie sau un loc pe piata muncii religioase 10.000 de studenti, de zece ori mai multi decât în 1989. Cei mai multi dintre ei nu au suficient timp să obțină o parohie, așa că devin profesori de religie sau de alte materii în învățământul românesc, alții intra pe piata muncii practicând diverse alte meserii.

Aproape toti, însă pastreaza în geanta gândul la patrafirul de preot, așa ca, cel puțin în primii ani în câmpul muncii încearca să strângă bani pentru "cumpararea" unei parohii.

Biserica umfla cifrele de scolarizare

În ciuda declaratiei de delimitare a parintelui Constantin Stoica - "Biserica nu e obligata sa le ofere loc de munca la toti absolventii" - o cifra de scolarizare atât de mare în domeniul teologic nu poate decât să puna presiune pe biserica, pentru construirea a cât mai multe locase de cult, si să genereze coruptie în sânul acesteia.

Pe de alta parte, BOR este cea care aproba, an de an, cifra de scolarizare la nivel de tara, conform unei legii din 1998. Aceasta prevede o dubla subordonare a facultatilor de teologie, fata de stat si fata de BOR, si ca fiecare universitate trebuie să stabilească de comun acord cu Patriarhia cifra de scolarizare la teologie.

De asemenea BOR își da binecuvântarea și pentru numirea conducerilor facultatilor teologice, în afara acestei aprobari sacre nefiind posibilă accesarea în ierarhia institutiilor de învățământ.

Acest lucru e înfirmat de purtatorul de cuvânt al Patriarhiei, parintele Constantin Stoica, dar confirmat de un secretar de stat din cadrul Ministerul Educatiei si Cercetarii (MEC) care a dorit, ca și alti oficiali cu care am discutat pe acest subiect, să rămână anonim, ca să nu aiba probleme: "Biserica a insistat an de an, în ultimii 10-15 ani, să crească cifra de scolarizare. Interesul BOR s-a îndreptat în ultimii ani către diferite specializari, inventând tot felul de duble specializari inexistente, care nu au nicio legatura cu piata muncii, deoarece și biserica își da seama ca nu poate umfla prea mult cifra de scolarizare strict pentru preoti. Nu e niciun mesaj de la Dumnezeu în asta, ci pur și simplu totul vine din vecinatatea intereselor financiare ale bisericii";

Acelasi oficial din MEC sustine ca: "În urma cu vreo zece ani, un fost secretar de stat din minister a încercat să aiba o discutie rationala cu oficialii BOR, întrebând de ce e nevoie de o cifra de scolarizare dubla la acea vreme pentru preoti. Reactia celor de la Patriarhie a fost foarte dura, iar la scurta vreme secretarul de stat n-a mai ramas în minister. Nu stiu daca neaparat legat de acest subiect, dar de atunci nimeni n-a mai pus întrebări la Patriarhie";

Patru institute teologice în 1989, peste 30 de facultati în 2009

În ciuda imaginii destul de sifonate cu care biserica ortodoxa a iesit din comunism, fiind acuzata ca și alte surori est-europene de colaborationism cu regimul totalitar, BOR a reusit încă din 1991 să faca aliante cu noul regim și să repuna învățământul teologic pe noi baze, finanțat de stat.

Un raport elaborat de Fundatia Solidaritate pentru Libertatea de Constiinta, care urmeaza să fie publicat în aceste zile, face o radiografie amanuntita a sistemului de învățământ teologic din România și modul în care el este finanțat de stat, dar controlat de Biserica Ortodoxa Româna.

Conform acestui studiu, un protocol încheiat între BOR și stat în 1991 a dus la trecerea în învățământul de stat a tuturor solilor de teologie de la acea dată. Nu erau multe, însă curând aveau să se înmulțească spectaculos: „În România au supraviețuit, în perioada comunistă, doar patru institute teologice: două ortodoxe (la București și Sibiu), unul catolic (la Iași) și unul protestant (la Cluj), care pregăteau clerici pentru bisericile reformate, evanghelice și unitariene. În 1980, cele patru institute înmatriculau 1.142 studenți, dintre care 1.097 studiau la cele două institute teologice ortodoxe”;

Azi avem 30 de facultăți de teologie (și peste 10.000 de studenți), 11 dintre ele fiind ortodoxe, după cum admite în raportul de activitate pe 2008 chiar Patriarhul Daniel: „34 seminarii teologice ortodoxe liceale cu două specializări – Teologie Pastorală și Teologie Patrimoniu, 4 licee teologice ortodoxe și 3 licee pedagogice cu clase de profil teologic, în care au fost scolarizați 6.166 elevi. Școlile de cântăreți bisericești sunt în număr de 8, scolarizând 322 de elevi. În cadrul tuturor acestor unități de învățământ își desfășoară activitatea didactică 817 profesori. Învățământul teologic ortodox superior este foarte necesar Bisericii și societății noastre, fiind reprezentat prin 11 facultăți de teologie și 4 departamente de teologie, incluse în cadrul altor facultăți. În anul universitar 2007-2008, au fost scolarizați 8.800 studenți, 2.154 masteranzi și 334 doctoranzi, dintre care 41 au obținut titlul de Doctor în Teologie în anul 2008. Cifra generală de scolarizare, în cadrul învățământului teologic universitar, este de 10.954 studenți”;

Conform Institutului Național de Statistică, numărul studenților teologi este azi mai mare de 4-5 ori față de numărul studenților de la filosofie, sau față de cei de la științe politice. Îi întrece în creștere numai numărul studenților la drept, care a cunoscut o înmulțire de peste 20 de ori din 1990 până acum.

[Click aici pentru a vedea câte facultăți de teologie sunt în România](#)

Cine n-are bani de parohie, se multumeste cu catedra

În același an în care Ministerul Învățământului și BOR au semnat Protocolul privind trecerea institutelor teologice în universități - 1991 -, cele două instituții au pecetluit un alt document, prin care educația moral-religioasă devenea formal materie în învățământul preuniversitar.

Asta se întâmplă și cu ajutorul numerosilor absolvenți de duble specializări: teologie-asistență socială, teologie-limbi străine, teologie-geografie etc. Dacă nu-și găsesc o parohie sau un loc în învățământul religios, absolvenții cu dubla specializare ajung să predea româna sau alte limbi străine, făcând însă în secundar elevilor lor și o educație moral-religioasă ortodoxă, ceea ce contravenește principiilor statului laic, în care fiecare cetățean e liber să aleagă ce religie dorește, dacă dorește.

Raportul FSLC explică astfel situația: „În învățământul preuniversitar, presiunea pentru predarea religiei confessionale este un efect direct al numărului mare de viitori teologi înmatriculați de universități. Invadarea spațiului public de locașuri de cult ortodoxe, dar și corupția din Biserică, sunt direct legate de producția de teologi ortodocși care depășește oferta de pe piața de muncă. Deseori posesorii ai unei specializări secundare (în asistență socială, limbi străine, filologie, istorie, geografie sau filozofie), teologii intra apoi în administrația publică sau în învățământul de stat. Cu toate acestea, numărul teologilor crește în anumite universități, ascultând nu de logica pietei, ci de cea a intereselor facultăților de teologie și a bisericilor care le controlează”;

Michael Shermer: „Nu amestecați religia cu școala”

Societatea românească a fost scindată în ultimii ani de discuțiile pro și contra religiei în școli. Aceasta este în teorie o disciplină facultativă, dar în realitate retragerea unui copil de la ora de religie implică prea multă tevată. Așa că părinții se lasă pagubași, iar copiii învățată la școală că ortodoxia este adevărata religie, că alte culte sunt de multe ori „sectare”, că munca în zilele de duminică te face păcătos, la fel cum multe alte cuceriri ale științei sunt catalogate drept păcate.

Chiar prezenta icoanelor, care au înlocuit portretul tovarășului Ceaușescu în toate salile de clasă sau în instituțiile publice, a fost atacată în justiție cu un oarecare iluzoriu succes. În realitate, niciun oficial al statului nu îndrăznește să aplice legea care prevede separarea clară dintre religie și stat.

Michael Shermer, un cunoscut evolutionist care a ținut de curând câteva conferințe în România despre designul inteligent, a fost interpellat de mai multe voci care l-au întrebat cum comentează amestecul puternic al religiei în societatea românească, mai ales la nivel educațional.

Shermer a spus că pentru orice societate care are această dilemă, „răspunsul constă în educație, îndeosebi educație științifică. Guvernul nu trebuie să se amestece în sectorul religiei, iar religiile nu ar trebui să primească bani publici sau sprijin public de orice fel. Copiii sunt prea tineri să înțeleagă marile probleme filosofice sau teologice, precum existența lui Dumnezeu, liberul arbitru versus determinism etc. Și în orice caz, ei vor doar să fie copii și să crească distrându-se. Așa că statul nu ar trebui să impună religia asupra oamenilor, iar părinții nu trebuie să-și tulbure copiii cu asemenea probleme până când aceștia ajung la adolescența târzie”;

Shermer și-a concluzionat discursul pentru România astfel: „România trebuie să-și modernizeze urgent educația științifică și cel mai important, să se delimiteze de afacerile religioase. Dacă vrei religie trebuie să mergi la biserică, dacă vrei educație trebuie să mergi la școală. Nu amestecați religia cu școala. România va rămâne pentru totdeauna într-o existență medievală ca o pseudo-teocrație cu îndoctrinări religioase similare cu cele cu care erau îndoctrinați studenții cu secole în urmă, înainte de dezvoltarea științei”;

Două milioane de euro pentru lumânările din București

Dacă la nivel individual salariul se vede mic – „preoții au cele mai mici salarii din România”, după cum

explica preotul Constantin Stoica, purtatorul de cuvânt al Patriarhiei – la nivel de buget general sumele nu sunt de neglijat.

Bugetul pentru salariile preotilor a fost sectiunea care a crescut cel mai mult în acest an de criza, când guvernul a vorbit despre restructurari, înghetari de salarii, concedii fortate pentru celelalte categorii de bugetari.

- În anul 2007 acest buget a fost de 152.134.000 RON, în 2008 a fost de 186.818.000 RON si a ajuns în 2009 la suma record de 280.675.000 RON (aproape 70 de milioane Euro).

E vorba numai de salariile preotilor, asigurate din bugetul Ministerului Culturii si Cultelor. La aceste sume se adauga în fiecare judet, de la bugetele locale, sume cuprinse între un milion (într-un judet mic) si peste noua milioane de lei (în Bucuresti), bani pentru parsonalul neclerical.

Un raport elaborat anul trecut de APADOR CH subliniaza nebuloasa în care se afla numarul perotilor platiti de stat.

Conform statisticilor date de Ministerul Culturii si Cultelor ar fi numai:

- 13.522 posturi - pentru Cultul Ortodox; 755 posturi - pentru Cultul Romano Catolic; 524 posturi - Cultul Greco-Catolic; 779 posturi - Cultul Reformat - si alte culte - 674 posturi.

Numai în privinta numarului de preoti ortodocsi MCC e contrazis chiar de Preafericitul Daniel, care spune ca în 2008 BOR avrea 14.537 preoti si diaconi, cu o mie mai multi decât stia ministerul care-i platea.

Acelasi lucru e valabil si în cazul personalului neclerical, care numai anul acesta si-a dublat numarul în mai multe judete, prin vointa acelorasi parlamentari care au decis sa aloce mai multi bani pentru biserici.

Raportul Apador CH spune ca potrivit legii bugetului de stat din 2007, consiliile locale au finantat 18.750 posturi pentru personalul neclerical, iar în anul 2008 - 18.941 posturi. Numarul acestora azi tinde catre 20.000.

Raportul Apador CH sustine ca “sumele prevazute pentru aceasta categorie de cheltuieli în 2008 variaza între 1.000 mii lei (Consiliul Judetean Braila) si 6.300 mii lei (Consiliul General al Municipiului Bucuresti). Majoritatea sumelor prevazute în bugete se situeaza între 1.500 si 2.000 mii lei (Consiliul Judetean Tulcea, Consiliul Judetean Vaslui)”.

- Pentru 2009, însa, suma alocata de Consiliul general pentru Bucuresti a crescut la 9,2 milioane de lei, adica aproape 2 milioane de euro.

PREMIERUL RELIGIOS

8.000 de lei salariul Patriarhului, 1.300 de lei media unui preot

Salarizarea preotilor se face în functie de gradele profesionale, iar ierarhii cu functii de conducere sunt asimilati deverselor categorii de demnitari publici.

Pe locul I în ierarhie se afla functia de patriarh, pe locul doi cea de mitropolit, pe locul trei cele de arhiepiscop, sef rabin, muftiu, episcop-sef de cult, pe locul patru functiile de episcop, presedinte uniune, primdelegat, episcop vicar patriarhal, iar pe locul cinci cele de episcop vicar, episcop coajutor, episcop auxiliar, arhiereu vicar.

Conform ultimei forme a legii salarizarii personalului bugetar, pentru care Guvernu si-a asumat raspunderea în Parlament, salariul cel mai mare la nivel de culte este încasat de Patriarhul Daniel, care este încadrat pe o functie de deminitate echivalenta ca salarizare cu cea de premier al statului – 8.000 de lei lunar.

Pentru celelalte categorii de preoti salariile sunt urmatoarele:

- preot cu studii superioare gradul I - 1.260 - 1.590 lei, definitiv - 1.080 - 1.320 lei (salarii comparabile cu cele ale profesorilor si medicilor), debutant - 1.050 lei. Preotii cu studii medii gradul I - 870 - 1.110 lei, definitiv - 780 - 1.020 lei.
- Arhiepiscopii, sefii de cult (mitropolit, episcop, muftiu, sef rabin, presedinte uniune) - 6.480 lei. Un episcop primeste 6.120 lei, iar un episcop-vicar si un arhiereu-vicar - 5.880 lei.

Preotii sunt liberi sa-si completeze veniturile din sumele strânse de la credinciosi, dupa ce biserica își plateste datoriile catre episcopiile de care apartin. Aceste sume scapa, însa oricarui control, deoarece nimeni nu poate sti exact câti bani se strâng la cutia milei, si ce tarife practica fiecare preot pentru slujirea la o nunta, o înmormântare, un botez etc.

EPILOG

Dupa ce v-am prezentat, în ultimele cinci zile, un tablou sumar al expansiunii bisericii în societatea româneasca, reafirmam ideea ca acest demers a fost unul strict jurnalistic, de informare, si nu a avut intentia de a ofensa niciunul dintre cultele acceptate in România sau pe credinciosii acestora.

De asemenea, consideram normal sa prezentam si punctele de vedere ale acelei parti a societatii care condamna finantarea religiei de catre stat, cere schimbarea politicii statului fata de culte si doreste delimitarea stricta a celor doua entitati.

Au ramas nescrise multe din aspectele ce privesc finantarea cultelor si interventiile acestora în societate, parte din cauza unor persoane politice si chiar religioase carora le-a fost frica sa-si asume public convingerile, parte din cauza lipsei de transparenta a afacerilor derulate de biserica.

La cele câteva întrebări si reproșuri venite de la cititorii care au blamat demersul EVZ, trebuie mentionat ca, în ciuda numelui, autoarea seriei de articole este româna, botezata ortodox si merge de ani de zile la aceeași biserica din cartier, care a scapat de demolarile comuniste, atunci când simte nevoia.

Expunerea datelor si faptelor din acest serial nu neaga rolul religiei sau existenta divinitatii, ci atrage atentia asupra unor fenomene de coruptie care îndeparteaza biserica, prin oamenii care o reprezinta, de adevarata sa menire.

```
<object classid="clsid:d27cdb6e-ae6d-11cf-96b8-444553540000"
codebase="http://download.macromedia.com/pub/shockwave/cabs/flash/swflash.cab#version=6,0,40,0" width="465"
height="419"> <param name="width" value="465" /> <param name="height" value="419" /> <param name="wmode"
value="transparent" /> <param name="quality" value="high" /> <param name="allowscriptaccess" value="always" />
<param name="flashvars"
value="file=/media/video/7378f281cd184249ab28b7875f40d29e.flv&skin=/template/player/stylish.swf&frontcolor=
/> <param name="src" value="/template/player/player.swf" /> <embed type="application/x-shockwave-flash"
width="465" height="419" wmode="transparent" quality="high" allowscriptaccess="always"
flashvars="file=/media/video/7378f281cd184249ab28b7875f40d29e.flv&skin=/template/player/stylish.swf&frontco
src="/template/player/player.swf"></embed> </object>
```

CITITI SI:

EPISODUL I: [Parteneriatul Politica-Biserica, o afacere prospera de 20 de ani](#)

EPISODUL II: [Biserica, în scandal cu enoriasii | VIDEO](#)

EPISODUL III: [România dupa 1989: o biserica noua la doua zile | VIDEO](#)

EPISODUL IV: [Cruce pe domeniul public: 12 ha din Bucuresti, donate bisericii](#)